

VRAAG 1

Bobotie is erken as Suid-Afrika se nasionale gereg. Die bestanddele om bobotie te maak, word hieronder gelys.

Bestanddele

- 2 eetlepels botter
- 2 medium uie, fyngeskap
- 3 knoffelhuisies
- 1 teelepel gerasperde gemmer
- 1 teelepel kerriepoeier
- 3 kruinaeltjies
- 2 eetlepels blatjang, byvoorbeeld Mrs Ball's-
blatjang
- 600 gram maalvleis
- 1 eetlepel asyn
- 1 eetlepel worcestersous
- 1 biefaftrekselblokkie
- 2 snye witbrood, korsies verwyder, in melk
geweek
- 1 groot eier
- Halwe koppie melk
- 1 teelepel borrie
- 2 eetlepels dik room
- Sout na smaak
- Varsgemaalde swartpeper
- Hand vol lourierblare

[Bron: <<https://www.thespruceeats.com/beef-bobotie-recipe-39440>>]

1.1 Gebruik die inligting hierbo om die vrae wat volg te beantwoord.

1.1.1 Bepaal hoeveel verskillende bestanddele vir hierdie resep benodig word.

---

(2)

1.1.2 Indien 1 eetlepel = 14,7868 ml, bepaal hoeveel milliliter botter benodig word.

---

(2)

1.1.3 Herlei 600 gram tot kilogram.

---

(2)

1.1.4 Een koppie is ekwivalent aan 250 ml. Dui met 'n lyn op die maatbeker aan hoeveel melk benodig word.

(3)

1.2 Bestudeer die bykomende inligting wat oor die resep gegee word:

Vorbereidingstyd: 10 minute

Gaarmaaktyd: 65 minute

Totale tyd: 75 minute

Porsies: 4

1.2.1 Hoe lank, in ure en minute, neem dit om bobotie voor te berei en gaar te maak?

---

(2)

1.2.2 Bepaal hoeveel eiers benodig word om die resep vir 12 mense voor te berei.

---

(2)

1.3 Die stap-vir-stap-instruksies om die bobotie voor te berei en gaar te maak word in kolom 2 hieronder gegee. Pas die skriftelike instruksies in kolom 2 by die korrekte beeld in kolom 1. Skryf die letter van die beeld in kolom 3.

<p>STAP-VIR-STAP INSTRUKSIES</p>	<p>SKRIFTELIKE INSTRUKSIES <u>NIE</u> IN VOLGORDE NIE</p>	<p>VOEG DIE LETTER VAN DIE BEELD IN WAT BY DIE GEGEWE INSTRUKSIE PAS</p>
<p>A.</p> 	<p>Braai die uie, knoffel en gemmer in botter in 'n groot pan tot sag en goudbruin.</p>	
<p>B.</p> 	<p>Klits intussen die eier, melk en borrie om die soutvlamengsel te maak. Voeg room by vir 'n ekstra ryk vlabolaag.</p>	
<p>C.</p> 	<p>Voeg die speserye, blatjang, maalvleis, asyn, worcestersous en aftrekselblokkie by die uiemengsel.</p>	
<p>D.</p> 	<p>Gooi die mengsel in 'n bakskottel, bedek en bak in die oond vir 40 minute.</p>	
<p>E.</p> 	<p>Haal die maalvleismengsel uit die oond, maak oop en gooi dan die eiermengsel oor.</p>	
<p>F.</p> 	<p>Rangskik die lourierblare bo-op en sit weer in die oond vir 'n verdere 15 minute.</p>	
<p>G.</p> 	<p>Kry die bestanddele bymekaar en voorverhit die oond tot 340 °F/ 170 °C.</p>	

1.4 Kaapstad is 'n smeltkroes van kulture en daar waar algemeen verwys na een van die belangrikste groepe wat die stad se geskiedenis vorm, as die "Kaapse Maleiers".

[Bron: <www.capetown.travel/exploring-cape-malay-culture/>]

Let wel: Die term "Kaapse Maleiers" is 'n omstrede term, aangesien dit ontstaan het as 'n term wat tydens die onderdrukkende apartheidsbestel gebruik is om mense volgens ras te klassifiseer. Ons gebruik dit hier, aangesien dit 'n term is wat in konteks gebruik word.

'n Kaart van Kaapstad word op die volgende bladsy gegee. Bestudeer hierdie kaart en beantwoord die vrae wat volg:

1.4.1 Noem die tipe skaal wat op die kaart getoon word.

---

(2)

1.4.2 In watter algemene rigting lê Kaapstad Internasionale Lughawe van Kommetjie af?

---

(2)

1.4.3 Met watter hoofweg sal 'n mens van Kaapstad Internasionale Lughawe na die middestad van Kaapstad ry?

---

(2)

1.4.4 Die skaal op die kaart word gegee as $20 \text{ mm} = x \text{ km}$. Bepaal die waarde van x .

---

(2)

1.4.5 Gebruik die skaal uit **vraag 1.4.4** en bepaal watter van die volgende stellings kan gebruik word om 'n werklike afstand van 50 km tot 'n afstand in mm op die kaart te herlei. Omkring die korrekte letter.

- A $50 \text{ km} \times x \text{ km} \div 20 \text{ mm}$
- B $50 \text{ km} \div x \text{ km} \times 20 \text{ mm}$
- C $50 \text{ km} \times x \text{ km} \times 20 \text{ mm}$
- D $50 \text{ km} \div x \text{ km} \div 20 \text{ mm}$

(2)

[30]

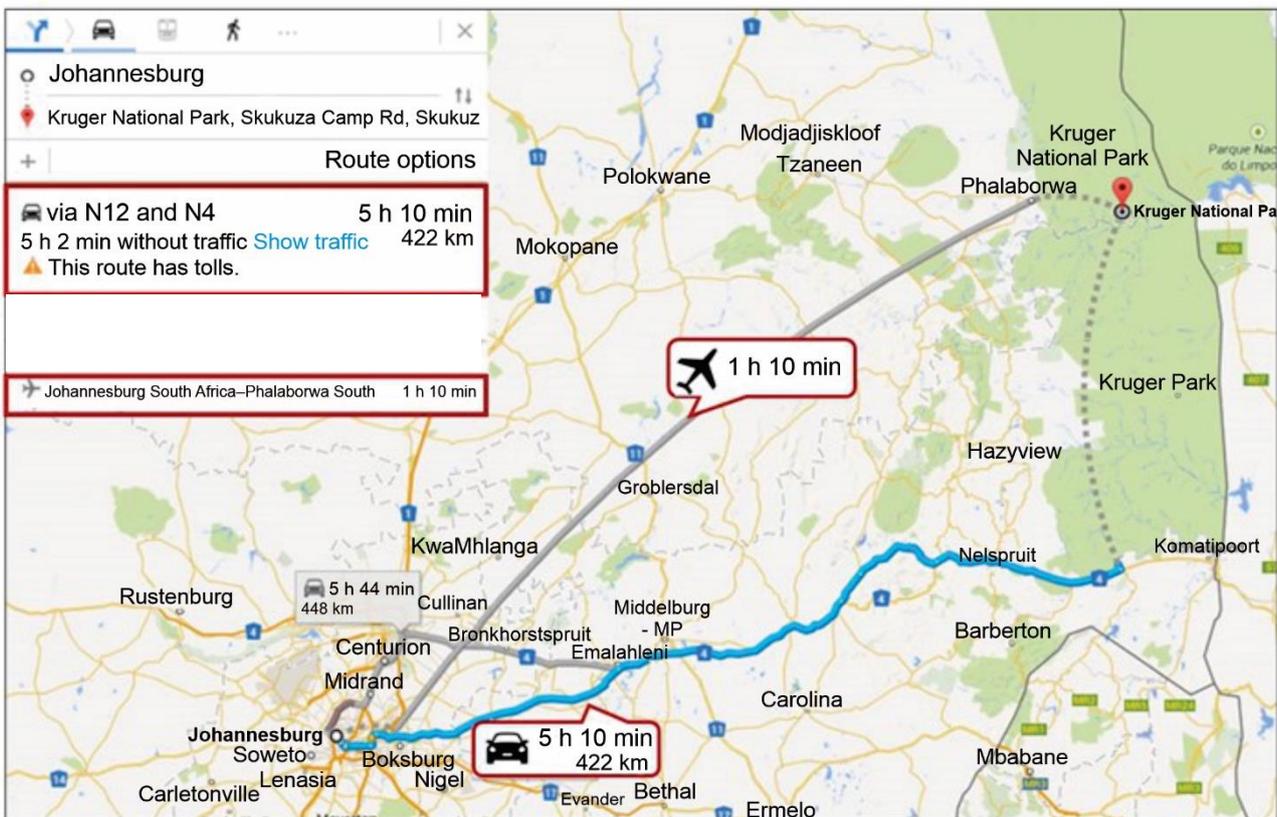
Kaart van Kaapstad

VRAAG 2

Die Nasionale Krugerwildtuin is 'n gewilde vakansiebestemming vir diereliefhebbers. Hieronder is 'n kaart wat verskillende maniere uitbeeld om by die Nasionale Krugerwildtuin te kom, óf per vliegtuig óf per motor.

Gebruik die kaart hierbo om die vrae wat volg te beantwoord.

Let wel: $Spood = Afstand \div Tyd$

2.1 Bereken die spoed van 'n motor wat via die N4 (dik blou lyn op die kaart) van Johannesburg na die Nasionale Krugerwildtuin ry deur die gegewe inligting te gebruik.

---

(3)

2.2 Dui aan watter dorp naaste aan die Nasionale Krugerwildtuin 'n lughawe het.

---

(2)

2.3 Die tabel hieronder toon afstande tussen ruskampe en hekke in die Nasionale Krugerwildtuin. Wanneer jy tussen kampe en hekke ry, word die spoedgrens van 40 km/h op grondpaaie en 50 km/h op teerpaaie in die park aanbeveel.

Gates and Camps Distances	Berg-en-dal	Crocodile Bridge	Letaba	Lower Sabi	Malelane	Mopani	Numbi Gate	N'wanetsi	Olifants	Orpen	Pafuri Gate	Paul Kruger Gate	Phalaborwa Gate	Pretoriuskop	Punda Maria	Satara	Shingwedi	Skukuza
Berg-en-dal	-	149	234	113	12	281	97	180	219	213	453	83	285	92	415	165	344	172
Crocodile Bridge	149	-	196	34	141	243	130	142	181	175	415	88	246	125	377	127	306	77
Letaba	234	196	-	162	226	47	216	94	32	117	218	173	51	211	176	69	109	162
Lower Sabi	113	34	162	-	105	209	95	108	147	141	380	53	213	90	342	93	271	43
Malelane	12	141	226	105	-	272	94	170	210	204	444	74	277	85	408	156	333	64
Mopani	281	234	47	209	272	-	263	141	86	164	172	220	74	258	130	116	63	209
Numbi Gate	97	130	216	95	94	263	-	162	201	195	434	65	267	9	396	147	325	54
N'wanetsi	180	142	94	108	170	141	162	-	79	63	312	119	145	156	274	25	203	108
Olifants	219	181	32	147	210	86	201	79	-	102	250	158	83	195	212	54	141	147
Orpen	213	175	117	141	204	164	195	63	102	-	335	152	167	184	297	48	226	137
Pafuri Gate	453	415	218	380	444	172	434	312	250	335	-	392	246	438	76	287	109	380
Paul Kruger Gate	83	88	173	53	74	220	65	119	158	152	392	-	224	60	354	104	283	12
Phalaborwa Gate	285	246	51	213	277	74	267	145	83	167	246	224	-	261	201	119	137	213
Pretoriuskop	92	125	21	90	85	258	9	156	195	184	438	60	261	-	389	140	318	49
Punda Maria	415	377	176	342	408	130	396	274	212	297	76	354	201	389	-	254	71	342
Satara	165	127	69	93	156	116	147	25	54	48	287	104	119	140	245	-	178	93
Shingwedi	344	306	109	27	333	63	325	203	141	226	109	283	137	318	71	178	-	271
Skukuza	72	77	162	43	64	209	54	108	147	137	380	12	213	49	342	93	271	-

[Bron: <https://www.krugerpark.co.za/Maps_of_Kruger_Park-travel/>]

Gebruik die inligting en tabel hierbo om die vrae wat volg te beantwoord.

2.3.1 Gee die afstand tussen Pretoriuskop en Satara.

---

(2)

2.3.2 Bereken hoe lank (in ure en minute) die rit tussen N'wanetsi en Berg-en-dal (180 km) sal neem indien $\frac{1}{3}$ van die afstand grondpad is, terwyl die res geteer is.

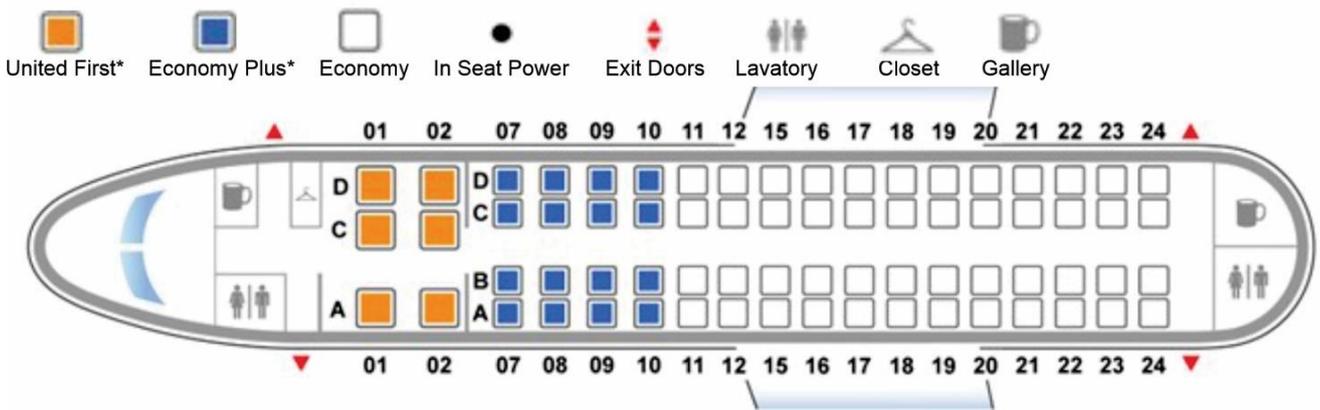

---

(6)

2.4 Die uitlegplan van 'n klein vliegtuig wat Phalaborwa toe vlieg word hieronder getoon.

Gebruik die uitlegplan hierbo om die vrae wat volg, te beantwoord.

2.4.1 Bepaal die totale getal passasiersitplekke in hierdie vliegtuig.

---

(2)

2.4.2 Elke passasier word 'n maksimum van 7 kg handbagasie toegelaat. Toon dat die totale gewigkapasiteit van die Economy- en Economy Plus-sitplekke aan die regterkant van die vliegtuig 'n maksimum van 0,224 ton is.

---

(4)

2.4.3 Dui sitpleknommer C21 op die uitlegplan hierbo aan deur 'n **X** te gebruik.

---

(2)

2.5 'n Peuselhappie en 'n boksie vrugtesap word aan passasiers op die vlug gegee. 'n Tipiese sapboksie word hieronder getoon.

Juice Box
measuring, geometry, comparisons

Hoogte
12 cm

Breedte
37 mm

Lengte

Handelsmerk: Minute Maid

Vorm: Reghoekige prisma

Volume in onse: 6,75 vloeistofonse

Oppervlakte = $2(LH + BH + LB)$

Volume = $L \times H \times B$

L = Lengte; H = Hoogte; B = Breedte

[Hulpbron: <<http://eisforexplore.blogspot.com/2013/01/juice-box-project.html>>]

Gebruik die inligting hierbo om die vrae wat volg te beantwoord.

2.5.1 Die meegaande liniaal illustreer twee lengtes: sentimeter aan die een kant en duim aan die ander kant. Gebruik die liniaal en gee die lengte in duim.

---

(2)

2.5.2 Die lengte van die boksie is 4,4962 cm. Toon dat die volume van hierdie saphouer 6,75 vloeistofonse is.

Let wel: $1 \text{ cm}^3 = 1 \text{ ml}$ en 1 vloeistofons = 29,574 ml.

---

(5)

2.5.3 Die volgende toebroodjehappies is op die vliegtuig beskikbaar: Kaas, Hoender of Bief. Net so is die volgende drankies beskikbaar: Sap, Water of Koeldrank.

Bepaal die getal opsies wat vir 'n passasier beskikbaar is indien 'n passasier 'n peuselhappie en 'n drankie kies.

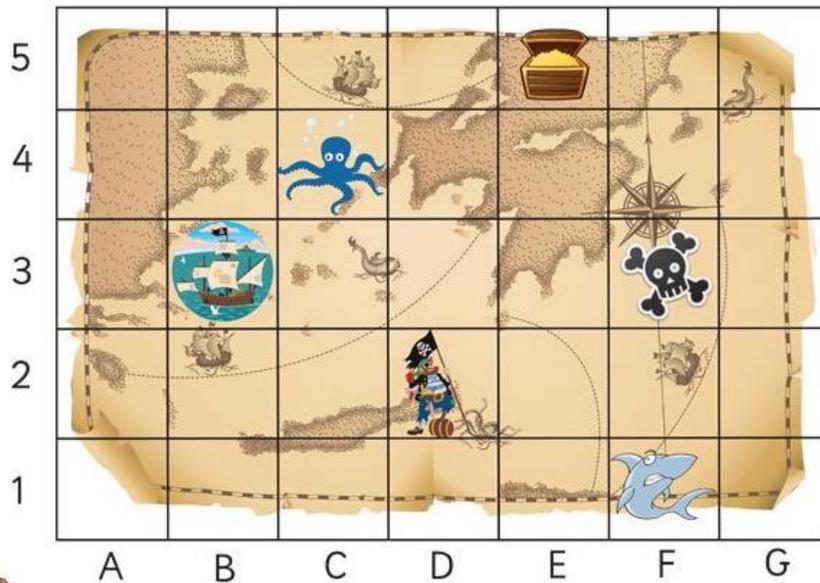
---

(2)

[30]

VRAAG 3

Op reënerige dae is dit moeilik om kinders besig te hou. Bordspeletjies en fantasiespel kan baie pret verseker. Hieronder is 'n sleutel en 'n skatkaart wat aandui waar die volgende versteek is: seerower, skatkis, seerowerskip, seekat, haai, gevaarteken.

3.1 Gebruik die inligting hierbo om die vrae wat volg te beantwoord:

3.1.1 Gee die ruitverwysing vir die seekat.

---

(2)

3.1.2 Onderstreep die korrekte antwoord in die volgende stelling:

Die seerower/skatkis lê in E5. (2)

3.1.3 Indien die skaal op die skatkaart 1 : 1 000 is, bereken die oppervlakte van een van die reghoeke op die skatkaart in km², afgerond tot 5 desimale plekke.

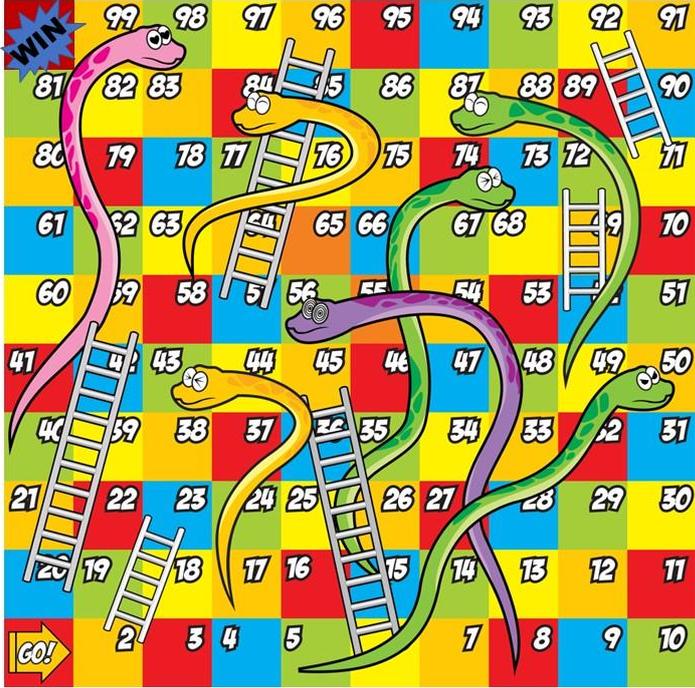

---

(4)

3.2 Slangetjies en Leertjies is nog 'n gewilde bordspeletjie wat deur baie gesinne gespeel word. 'n Prent van die bord, 'n dobbelsteen en die reëls van 'n Slangetjies en Leertjies-bordspeletjie word hieronder getoon.

Hoe om te speel:

- Elke speler plaas 'n teller op die spasio wat sê "GO".
- Maak beurte om die dobbelsteen te gooi. Skuif jou teller die getal spasies wat op die dobbelsteen getoon word vorentoe. Let daarop dat as jy 'n 3 op die dobbelsteen gooi, jy blok "GO" as jou eerste blok tel en op blok 3 sal eindig.
- Indien jou teller aan die onderkant van 'n leer land, jy na die bokant van die leer beweeg.
- Indien jou teller op die kop van 'n slang land, moet jy afgly na die onderkant van die slang.

Die eerste speler wat op die spasio wat sê "WIN" land, is die wenner!

[Hulpbron: <www.twinkl.co.za/teaching-wiki/snakes-and-ladders>]

Gebruik die prent en inligting hierbo om die vrae wat volg te beantwoord.

3.2.1 Noem die getal blokkies wat op hierdie bordspeletjie aangetref word.

_____ (2)

3.2.2 Bepaal die waarskynlikheid dat 'n speler op die kop van 'n slang sal land.

_____ (2)

3.2.3 Elke speler moet aan die begin van elke beurt 'n dobbelsteen gooi. Kies die korrekte letter uit die alternatiewe wat gegee word om die volgende stellings te voltooi:

'n Dobbelsteen is 'n voorbeeld van 'n _____. Hierdie dobbelsteen het _____ vlakke, 8 hoekpunte en 12 rande.

- A Reghoekige prisma
- B Kubus
- C Silinder
- D Driehoekige prisma
- E 4
- F 6
- G 8
- H 10

(4)

3.2.4 'n Speler land in haar huidige beurt op blok 43. Waar sal hierdie speler wees indien sy in die volgende beurt 'n 4 op die dobbelsteen gooi?

---

(2)

3.2.5 'n Ander speler gooi in sy eerste 4 beurte die volgende getalle: 3; 3; 5; 2. Op watter blok sal hy aan die einde van die 4de gooi wees?

---

(2)

3.2.6 Bereken die totale buiteoppervlakte van die dobbelsteen indien die lengte van een sy van die dobbelsteen 1,3 cm is.

Jy kan die volgende formule gebruik:

Totale buiteoppervlakte = 6 × Oppervlakte van een vlak

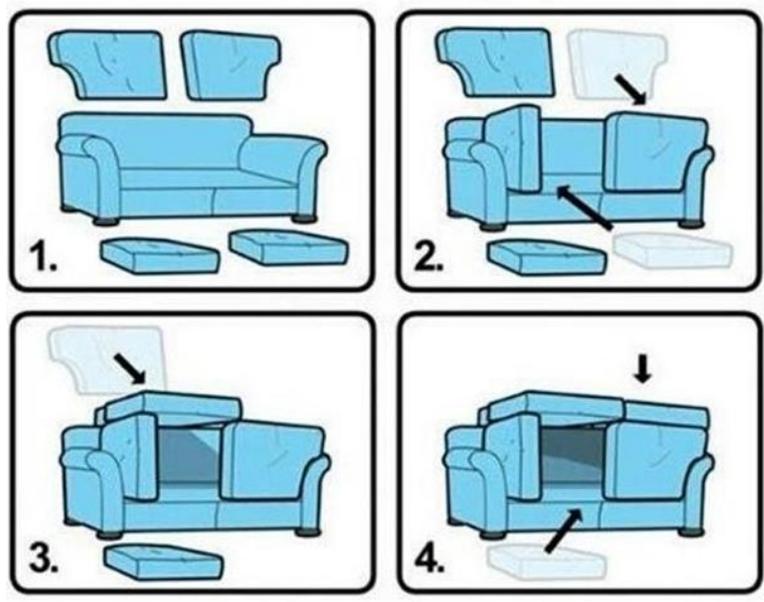

---

(3)

3.3 Hieronder is visuele instruksies om 'n bankfort ('n skuilplek vir kinders gemaak van afhaalbare bankkussings) te bou. Die eerste instruksie word onder die diagram gegee.

Instruksie 1: Haal die basis- en rugkussings van die bank af.

Gebruik die beelde hierbo om die vraag wat volg te beantwoord.

Gee 'n skriftelike instruksie vir beeld 4 wat die voltooide fort toon.

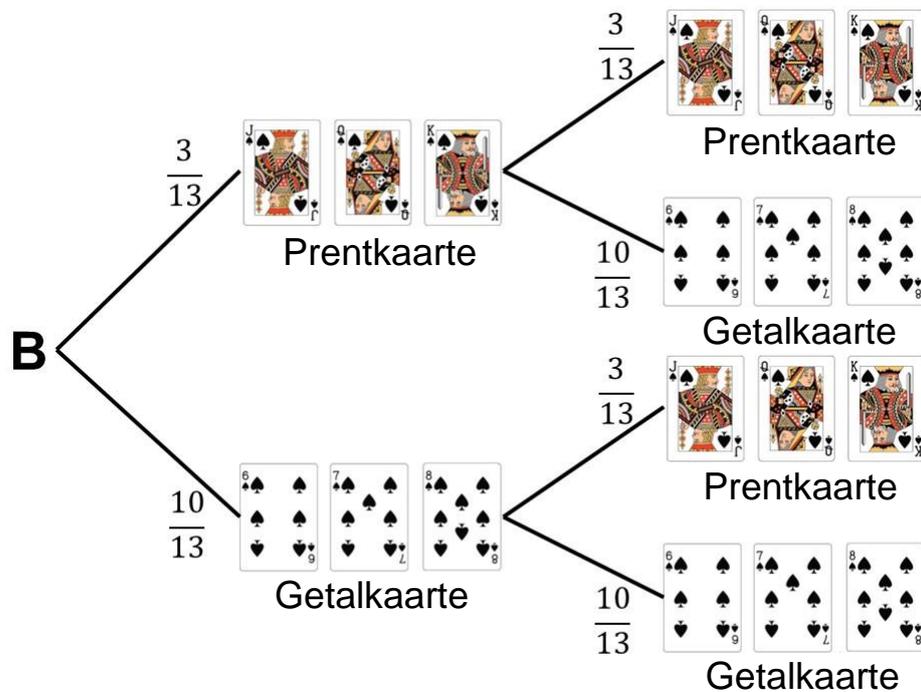
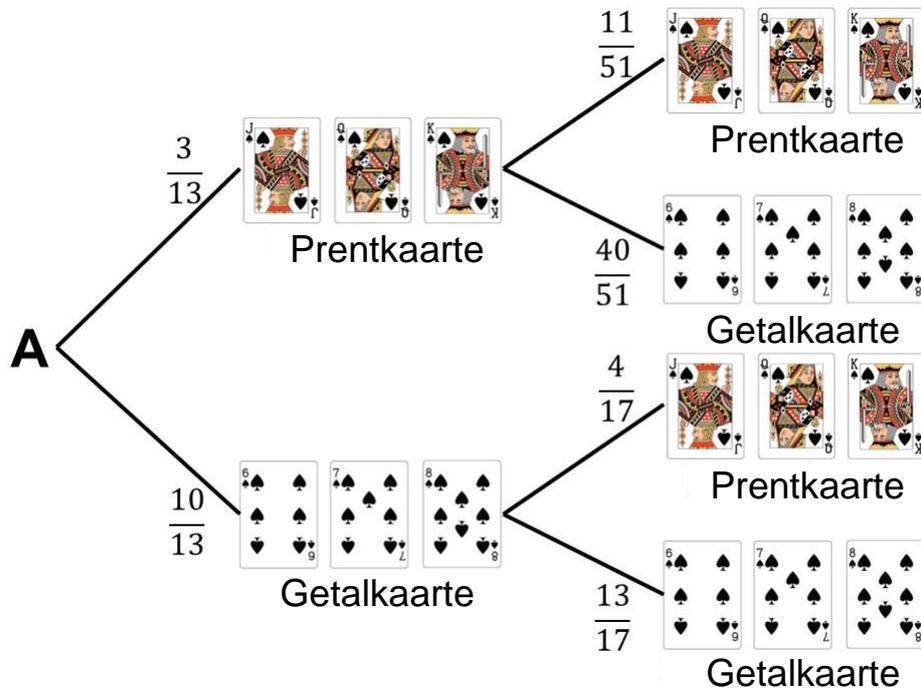

---

(2)

3.4 'n Kaart wat lukraak uit 'n standaardpak van 52 speelkaarte gekies word, word aangeteken ongeag of die eerste kaart wat getrek word een van die 12 prentkaarte (koning, koningin of boer) of net 'n gewone getalkaarte is. Die tweede kaart word dan getrek sonder om die eerste kaart in die pak terug te plaas.

Twee boomdiagramme (A en B) hieronder toon hierdie twee opeenvolgende gebeurtenisse. **Slegs een van die boomdiagramme is egter korrek.**

Gebruik die inligting en boomdiagramme hierbo om die vrae wat volg te beantwoord:

3.4.1 Voltooi die ontbrekende teller in die volgende ekwivalente breuke:

$$\frac{3}{13} = \frac{\quad}{52}$$

(2)

3.4.2 Bestudeer **boomdiagram A**. Indien daar 52 kaarte in 'n standaardpak kaarte is, waarom is die noemer vir die tweede kaart wat getrek word 51?

---

(2)

3.4.3 Watter boomdiagram (**A of B**) verteenwoordig die twee opeenvolgende gebeurtenisse wat in die konteks beskryf word die beste?

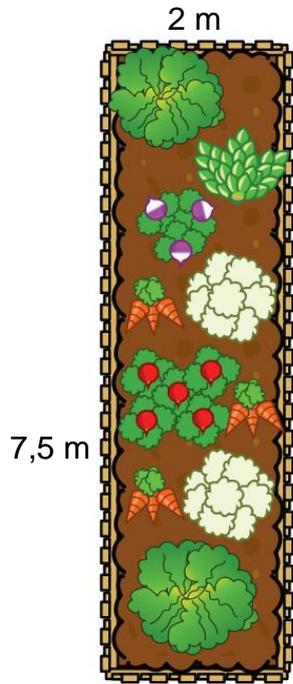
(2)

[31]

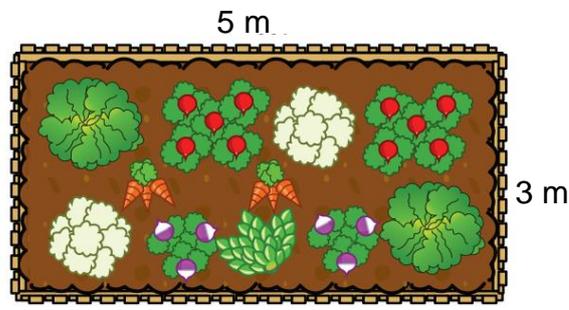
VRAAG 4

Buhle beplan om 'n groentetuin te begin. Sy moet tussen twee verskillende reghoekige tuingroottes kies.

Hieronder is twee tuinuitlegplanne (Tuinplan A en Tuinplan B) waaruit sy kan kies om haar groentetuin te begin.

TUINPLAN A

TUINPLAN B

4.1 Gebruik die tuinplanne hierbo om die vraag wat volg te beantwoord.

Buhle het slegs 21 m omheining om die groentetuin af te kamp.

Bepaal met berekeninge watter een van die tuinplanne hierbo vir Buhle die maksimum gronddekking sal gee terwyl die minimum hoeveelheid omheining gebruik word.

Jy kan die volgende formules gebruik: Omtrek van reghoek = 2 (Lengte + Breedte)
Oppervlakte van reghoek = Lengte × Breedte

4.2 Buhle besluit om 'n A-raam-kweekhuis te bou (sien beeld en diagram hieronder) om haar groentetuin teen uiterste weerstoestand te beskerm. Die kweekhuis bestaan uit twee reghoekige syvlakke met 'n reghoekige basis en twee driehoekige vlakke met alle sye in elke driehoek gelyk.

Prent van 'n A-raam-kweekhuis

DIAGRAM A

Skets van die A-raam-kweekhuis

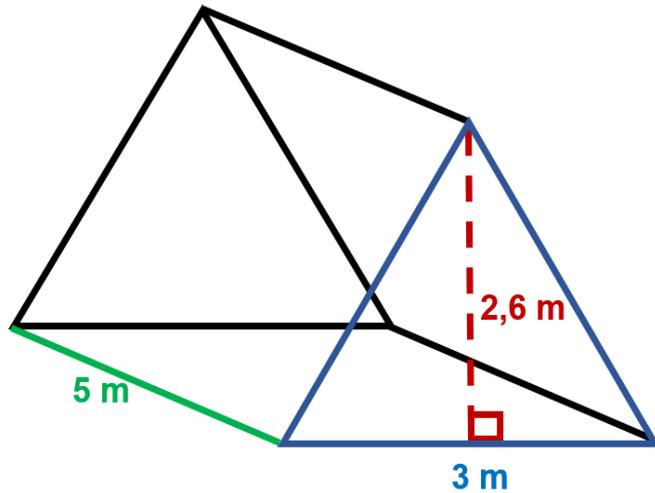

DIAGRAM B

Die afmetings van die A-raam-kweekhuis is soos volg:

Lengte van elke sy van die driehoekige vlak = 3 m

Lengte van die reghoek = 5 m

Loodregte hoogte = 2,6 m

Gebruik die inligting hierbo om die vrae wat volg te beantwoord.

4.2.1 Bereken die totale lengte hout wat nodig is om EEN van die driehoekige vlakke van hierdie kweekhuis te bou. Gee jou antwoord tot die naaste meter.

---

(2)

4.2.2 Indien dit 2 mense 1 uur en 15 minute neem om een van hierdie kweekhuise te bou, hoe lank sal dit 3 mense in ure en minute neem om dieselfde kweekhuis te bou?

---

(3)

4.2.3 Bepaal die minimum hoeveelheid plastiek wat nodig is om die kweekhuis te bedek soos in **Diagram A** geïllustreer (geen plastiek is op die basis van die kweekhuis nodig nie en jy kan enige oorvleuelings ignoreer).

Jy kan die volgende formules gebruik: Opp van reghoek = Lengte × Breedte
 Opp van driehoek = $\frac{1}{2} \times \text{Basis} \times \perp \text{ hoogte}$

---

(4)

4.2.4 Buhle sal kompos met 'n eenvormige dikte van 5 cm oor die basis van die ingeslote tuin moet strooi. Bereken die volume van die kompos wat nodig is in m³.

Jy kan die volgende formule gebruik: Volume = Lengte × Breedte × Hoogte

---

---

(3)

4.3 Buhle sal 'n groot silindriese JoJo-watertenk hê om water vir die groentetuin te stoor.

Die watertenk het die volgende afmetings:

Buitediameter = 1 500 mm

Buitehoogte = 1 820 mm

Gebruik: Volume = 3,142 × radius × radius × hoogte

Herleiding: 1 cm³ = 0,001 liter

Gebruik die inligting hierbo om die vrae wat volg te beantwoord.

4.3.1 Skryf die buiteradius van die watertenk in cm neer.

---

(2)

4.3.2 Buhle beseft dat die maksimum kapasiteit van die watertenk 3 000 liter is. Sy beweer dat as die gegewe afmetings gebruik word, die werklike volume van die watertenk tot 'n hoër waterkapasiteit lei. Gebruik berekeninge en verifieer Buhle se bewering. Gee 'n moontlike rede vir die verskil in kapasiteit.

---

(4)

4.4 Buhle doen navorsing oor hoe om broccoli te kweek en kry twee interessante feite aanlyn. Bestudeer hierdie feite en beantwoord die vrae wat volg:

- Broccolisaad kan in grondtemperatuur so laag as 40 °F ontkiem.
- Broccolisaailinge moet 60 cm uitmekaar geplant word.

4.4.1 Herlei die laagste grondtemperatuur wat die broccolisaad laat ontkiem tot °C.

Jy kan die volgende formule gebruik: $^{\circ}\text{C} = (^{\circ}\text{F} - 32^{\circ}) \div 1,8$

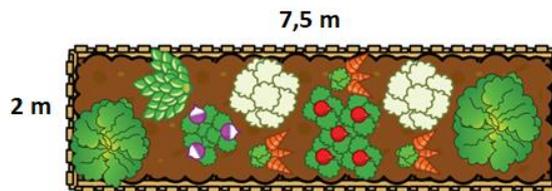

---

(2)

4.4.2 Bepaal die maksimum getal broccolisaailinge wat in Tuinplan A wat hieronder getoon word, geplant kan word.

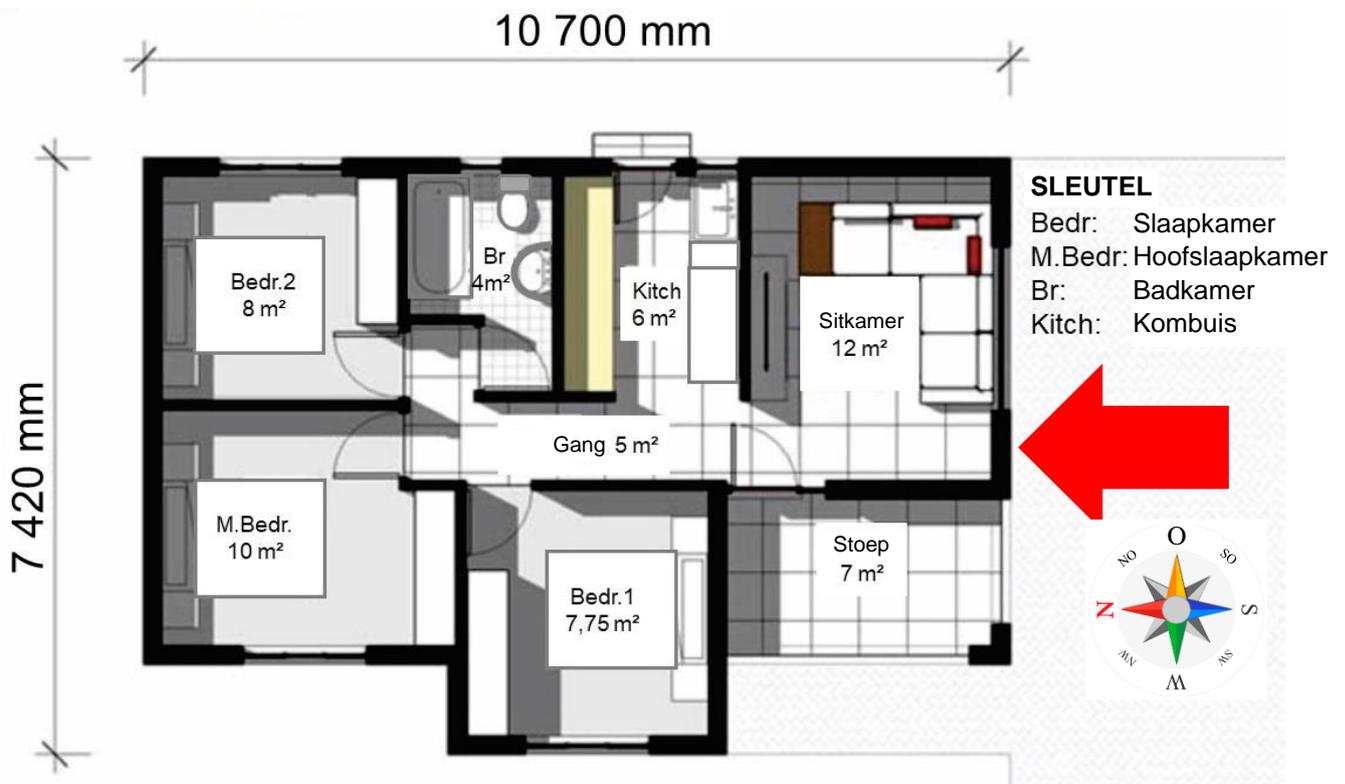
---

(6)

[31]

VRAAG 5

Candice is 'n kunstenaar wat in 'n klein huisie wat hieronder getoon word, woon. 'n Vloerplan van die huis word ook onder die foto van die huis getoon.

5.1 Gebruik die beelde hierbo om die vrae wat volg te beantwoord.

5.1.1 Skryf neer hoeveel slaapkamers daar in totaal in hierdie huis is.

---

(2)

5.1.2 Gee die kompasrigting van die venster van die hoofslaapkamer.

---

(2)

5.1.3 Die afmetings op die vloerplan word in millimeter gegee. Indien die lengte van die huis 110 mm op die vloerplan is, bepaal die skaal van die vloerplan in eenheidsvorm, afgerond tot die naaste honderd.

---

(3)

5.1.4 Gebruik die skaal wat in **vraag 5.1.3** bereken is en toon met berekeninge hoe die oppervlakte van Slaapkamer 1 as $7,75 \text{ m}^2$ op die vloerplan bereken is.

---

(4)

5.1.5 Meld watter aansig van die huis deur die rooi pyl aangedui word.

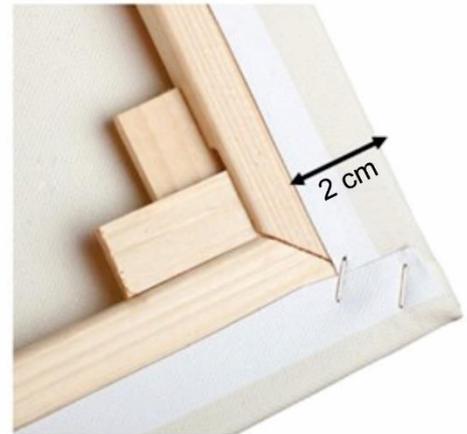
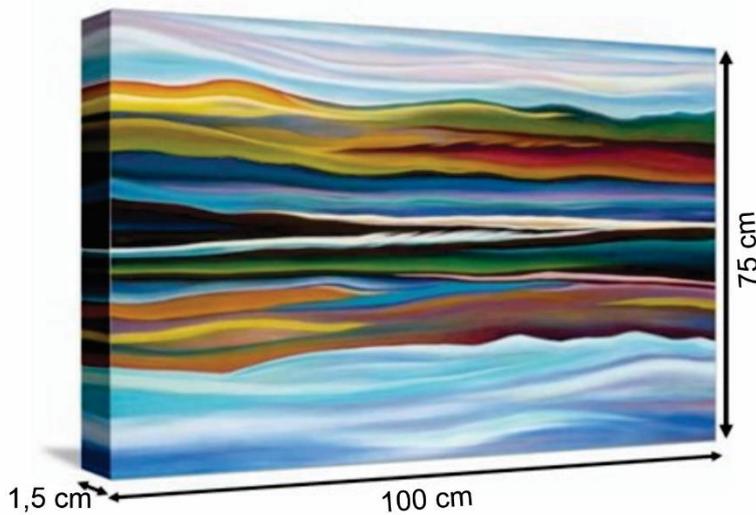
(2)

5.2 Candice verf 'n prent op 'n gespande doek. Die doek word gewoonlik agter 'n houtraam vasgekram.

Let wel: Gespande doek is 'n doekafdruk of skoon doek wat oor 'n houtraam gespan is en gereed is om direk teen die muur te hang.

PRENT VAN DIE GESPANDEDOEK-SKILDERY WAT OP 'N HOUTRAAM VASGEKRAM IS

AGTERKANT VAN DIE HOUTRAAM WAT DIE SKILDERY HOU MET 'N OORVLEUELING VAN 2 cm REG RONDON

Gebruik die beelde hierbo om die vrae wat volg te beantwoord.

5.2.1 Gee die oorspronklike afmetings (lengte en breedte) van die doek voor dit oor die houtraam gespan en vasgekram is.

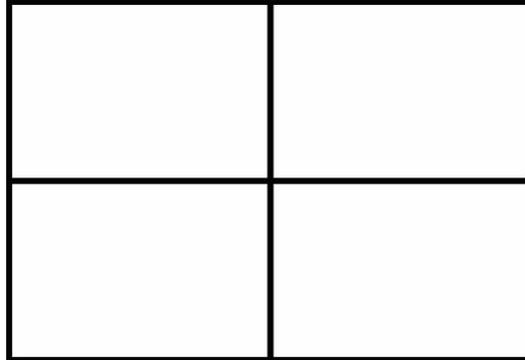

---

(4)

5.2.2 Die houtraam is reghoekig en word ondersteun deur bykomende hout in die middel van beide die lengte en breedte van die raam sodat dit in kleiner reghoeke verdeel is soos hieronder geïllustreer. Die houtraam word in vier gelyke en kleiner reghoeke verdeel soos in die diagram hieronder geïllustreer.

Bereken die totale lengte hout wat nodig is om die raam te bou indien jy die dikte van die hout sowel as die oorvleuelings van die voë ignoreer.

---

(4)

